

Linux spektrum Lycoris te drága...

A Linux és a terjesztések.

Nagyon sok felhasználó számára a Linux azt a terjesztést jelenti, amellyel már találkozott. Aztán elkerelkedett szemekkel konstatálja a világ sokszínűségét, ha egy másiktól is hall. Csak Európában közel 100 különböző összeállítás létezik. Ebből a sokaságból választottam ki egy érdekesnek ígérkező terjesztést. Ezt fogom a cikkben górcső alá venni – és bizony –, kritikával is illetni. Meg fogom vizsgálni alkalmazhatóságát, hibáit, erőnyeit is.

Lycoris

Ez a rendszer egy igazi érdekesség. Azért foglalkozunk vele, mert határozottan meglepő szemlélettel állították össze. Hasonló példa nem sok akad. Szellemiségét tekintve talán a Lindows khm... izé... Linspire áll hozzá a legközelebb. Műszaki szempontból tulajdonképpen nincs benne semmi különös. Ugyanúgy a Linux rendszermagot használja mint a többi terjesztés, és alapértelmezett grafikus ablakkezelője is a megszokott KDE 3.2.3-as. Talán csak a hangulata az, ami teljesen mássá teszi. Nekem a „másik rendszer” jutott róla eszembe. Részben a hibái miatt...

A csomag

A Lycoris a cikk írásának időpontjában még beszerezhető volt, azóta azonban olyan hírek is lábra kaptak, hogy megszűnt. Az én változatomat egy ftp-kiszolgálóról töltöttem le, amely azóta 530-as hibaüzenetet ad, és jelszót kér. Utánanéztem hát a <http://www.linuxiso.org> weboldalon is. Mint kiderült, innen továbbra is működik a letöltés, csak az ftp-re nem enged be.

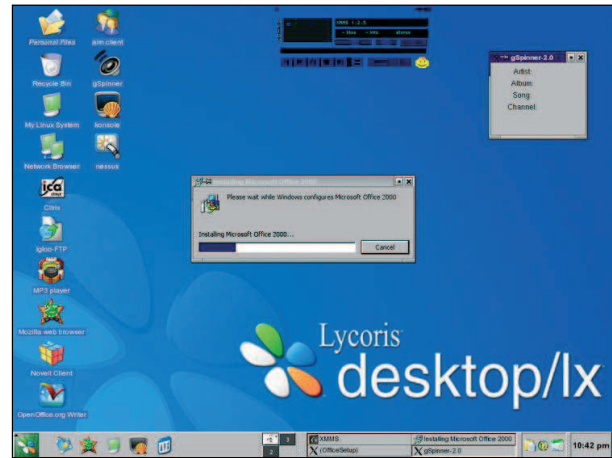
Az Olvasó most joggal kérdezheti: miért esett a választásom egy olyan rendszerre, aminek a beszerzése ennyire nehézkes. Talán azért, mert valóban figyelemre méltó Linux változatról van szó. Ami viszont teremtőjének üzletpolitikáját illeti, nos az hasonlatossá vált a Linspire-éhez. (Csak halkán jegyzem meg: linuxos körökben az ilyen lépés rendszerint meglehetősen szerencsétlennek számít.)

A Lycoris egyetlen CD-n elfér. Telepítője kifejezetten barátságos és egyszerű, néha talán túlzottan is. Lehet, hogy bennem van a hiba, de néha az volt az érzésem, hogy bizonyos dolgokat túlegyszerűsít. Szerettem volna elérni, hogy a telepítési beállításokba egy kicsit belenyúlhassak, de a telepítő ezt nem teszi lehetővé. Kizárólag a saját elképzeléseit követi, és ebbe bele kellett törődnöm, ha működés közben is lát-

ni szerettem volna a rendszert. Az is meglepett, hogy ez a terjesztés képes csendben, egyetlen kérdés nélkül legyalulni Master Boot Recordot.

A rendszer a manapság elvárható sebességgel költözött fel a gépre, fél óra múlva már fent is terpeszkedett a merevlemezemen. Az alapvető beállítások megadása után a gép újraindult a telepített rendszerrel. Ekkor következett az első meglepetés. Az új rendszer nem tudott rendesen fölállni, rendszerbetöltés közben több sornyi hibaüzenetet produ-

kált. Azért végül magára talált, de bejelentkezés után hihetetlen lassan működött. Olykor egy percig is eltartott, mire előjött az a menü, amiből újra lehetett indítani a gépet, és a kurzor is akadozva járt. Szerencsére érdemes volt kivárni egy újraindítást, mivel utána már minden tökéletesen működött. A rendszer hibaiüzenet nélkül betöltődött és ezúttal úgy tűnt a sebességgel sincs gond.

Kihasználván a lehetőséget természetesen megpróbáltam utánanézni, mi okozhatta a galibát. A naplófájlok körülbelül 30 perces böngészése után (alaposan el vannak dugva) kiderült, hogy az AMD processzorra orrolt meg a Lycoris. Őszintén szólva ezt ma sem értem, hiszen ilyen hibának elvileg nem szabadna felbukkannia. És ha már felbukkant, miért múlt el magától az első újraindítás után? Attól tartok ez már örökre rejtély marad. Szerencsére a macerás kezdés után már minden lehetőségem megvolt, hogy felfedezzem ezt az új világot.

A rendszer

Először természetesen a KDE „Start” menüjét vettem szemügyre. Alaposan végignévze azt kell mondanom, hogy kissé szegényes.

A menüpontok szervezése (és általában a teljes rendszer) a Windowst idézi, sőt, a hasonlóság kifejezetten élethű. Az áttérőknek ez valószínűleg igen hasznos, hiszen az ösztönössé vált mozdulatok itt is működnek. Az persze már más kérdés, hogy ez mennyire hatékony.

A keresés funkció viszonylag jól működik, és teljesen átláthatóak a kategóriák is. Az internet, a multimédia, valamint a hasonló alapszolgáltatások kényelmesen elérhetőek. Jó közelítéssel „fontosság” sorrendben következnek egymás alatt. Az efféle a szaknyelvben szoftver ergonómiának nevezett megfontolások érvényesülését sajnos csak kevés terjesztésnél lehet megfigyelni.

Az egyes kategóriák tartalma ugyanakkor kicsit elkeserített. A Desktop/LX csomag messze nem olyan felszerelt, mint amihez más terjesztéseknél hozzászokhattunk.

Amint arra korábban utaltam, a Lycoris sok tekintetben a Windowsra emlékeztet – sajnos az alapszolgáltatások szűkösségében is.

A Windowsra kísértetiesen hasonlító felhasználói felületen könnyen eligazodik az ember. A legfeltűnőbb eltérés talán az, hogy itt a „Sajátgép”-et „My Linux System”-nek hívják.

Erre kattintva böngészhetjük a lemezek tartalmát. Kinézetre itt is tökéletes a hasonlóság, bár világosan felismerhető néhány Linuxra jellemző vonás.

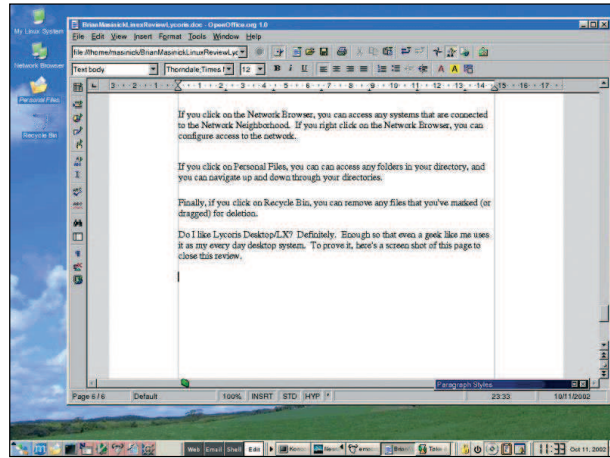
Nagyon hasznos a vezérlőpult. Talán mondanom sem kell, hogy ez is tökéletes más a windowsos beállítóközpontnak, amit ezúttal nyugodtan tekinthetünk pozitívumnak. Viszonylag kevés az olyan terjesztés, amelynek kulturált, kelően részletes, a kezdő felhasználók számára is jól használható kezelőfelülete van. Igaz a Lycoris ezen a téren nem éri el a SuSE yast2-jének színvonalát, (ezt sokan a legjobb kezelőfelületnek tartják), de közelít hozzá.

Minden olyan alapbeállítást elvégezhetünk vele, amelyre az internetre való csatlakozáshoz feltétlen szükség van. Ráadásul a rendszer viszonylag gyorsan működik.

Innen érhető el a hálózati frissítés varázsló is. Ha elindítjuk, azonnal kapcsolódik, kigyűjti a frissítéseket, és megkérdezi, folytassa-e ezt a tevékenységet. Ha igennel válaszolunk, a rendszer frissítése már csak a hálózati kapcsolaton múlik. Itt is nehéz eldönteni, hogy a program egyszerűsége bosszantó hiányosság, vagy kifejezett előny. Megvan ugyanaz a betegsége, mint a telepítőnek: túlegyszerűsít, a felhasználónak pedig semmiféle szabadságot nem hagy. Gyakorlatilag egyetlen dolgot lehet benne eldönteni, frissítünk vagy nem. Ebből a szempontból a SuSE frissítőrendszer biztosan veri a Lycorisét.

Az általam tesztelt Personal kiadással egy profi felhasználó sokat nem tud kezdeni. Internetezésre, amolyan vékony kliensnek tökéletes. Talán egy internet kávézóban tudnám leginkább elképzelni, hiszen rendelkezik a Linux előnyeivel (stabil, biztonság), ugyanakkor szinte a megszólalásig hasonlít a Windowsra. Komolyabb feladatra ugyanakkor alkalmatlan. Otthoni használatra sem tudom nyugodt szívvel ajánlani. A rendszer ugyanis olykor komoly csalódásokat okoz. Ahhoz lassan kezdek hozzászokni, hogy a fájlátírással mindenütt kicsit dolgozni kell, ha az ember tökéletesre vágyik. (A mai -napig nem világos, hogy ha egy terjesztés az mp1ayer-t alapból telepíti, akkor a KDE miért nem ezzel akarja lejátszani a megfelelő tartalmakat.)

A Lycorisnál kicsit súlyosabb a helyzet. Itt időnként nincs is mivel társítani. Az *mp3*, *ogg* és hasonló formátumokhoz ugyan csomagolták az *xmms*-t, a filmek lejátszása azonban siralmas. Gyakorlatilag csak a KDE lejátszói állnak rendelkezésre, ráadásul a megfelelő kodekek hiányában azok sem ér-

nek sokat. És ezzel ki is merítettük a Lycoris és a multimédia kapcsolatának tárgyalását. Ez szinte teljesen használhatatlanná teszi a rendszert egy átlagos otthoni felhasználó számára. A bővítések ugyan megrendelhetők, sőt ezt interneten keresztül is megtehetjük, na de hogy 2004-ben egy Linux terjesztés ne tartalmazza alaphoz az mp1ayer-t, vagy xine-t...

Változatok, bővíthetőség, támogatás

A Lycorisnak két fő változata létezik, a Personal, és a Deluxe kiadás. Mint említettem, én a Personal kiadást teszteltem, amely ingyenesen elérhető. Aki dobozt is szeretne hozzá, annak 40 dollárt kell fizetnie. A Deluxe semmilyen formában nem tölthető le. Kizárólag kereskedelmi úton szerezhető be, viszont ez is csak 50 dollárba kerül. Ez a változat tartalmazza a forrást, és fejlesztői rendszert is.

Minden egyéb csomag külön rendelhető meg, és mindegyikért fizetnünk is kell. A „*Productivity pack*” gyakorlatilag az irodai programcsomagot takarja, és van benne még pár apróság. Ez gyakorlatilag az *OpenOffice* irodai programcsomagot jelenti, valamint a PDA szinkronizációhoz használható *Kpilot* programot, amelynek egyébként a KDE részének kellene lennie. Ez a csomag további 40 dollárba kerül.

Érdekes még az „*Internet connect*” csomag, amely valószínűleg kiszolgálókat is tartalmazhat, másként nehezen érthető a 229 dolláros ára. Egyedül a „*PowerPack 1.4 perorder*” csomag ára tekinthető ésszerűnek, lévén tartalmazza a *Crossover Office* alkalmazást, amellyel *Microsoft Office* alkalmazásokat futtathatunk Linuxon.

Kifejezetten figyelemre méltó még a „*Game Pack*” csomag. Habár 35 dollárt kóstál, és csupa egyébként szabadon is használható játékot tartalmaz.

Megtalálható benne a *WineX* is, mellyel hirtelen rengeteg játék futtatására lesz képes a Linux. Természetesen minden csomaghoz jár a támogatás, és a kézikönyv, az említett kiegészítők nélkül azonban a Lycoris elég rövid kaland lesz. Annál is inkább, mert szinte semmilyen forrás nem áll rendelkezésünkre. Amit telepítettünk, az úgy is marad.

Hardverigény, futtatás

A kezdeti kompatibilitási gondok leküzdése után, a Lycoris teljesítményben nem volt sokkal rosszabb, mint bármely más terjesztés. A KDE felület eleve sok erőforrást igényel, amit csak tetéz, hogy a Lycoris csapat gondoskodott róla, hogy

színes-szagos legyen a felület. Ennek pedig sajnos ára van. A rendszerbetöltés még gyors, a feltuningolt KDE viszont már lomha. Az igazi problémát azonban nem is ez jelenti, hanem az a tény, hogy a Lycorisban a KDE az egyetlen elérhető felület. Ez ismét olyan dolog, amely alaposan korlátozza a felhasználói szabadságot.

A rendszer hardverigénye tehát meglehetősen komoly. 800 Mhz-es Duron processzorral és 512 MB memóriával jól futott ugyan, de nem kényelmesen. Látszott rajta, hogy nem ilyen „kis” gépekre tervezték. Ráadásul a fejlesztők Intel iránti elkötelezettsége is megmutatkozott rögtön az elején.

Összefoglalás

A Lycoris Desktop/LX igen érdekes próbálkozás, és kiváló példa arra, hogy kell a kényelmet a Linux stabilitásával ötvözni. A Windows-hoz való hasonlatosságot a készítőik sajnos az üzletpolitikára is kiterjesztették, ami szerintem nem szerencsés. A rendszer egy átlagos otthoni felhasználó számára nem túl jó választás, hiszen alapkiépítésben kevés alkalmazást és multimédiás lehetőséget tartalmaz. Kizárólag olyan helyen tudom elképzelni, ahol a Linux stabilitását és a Windows kényelmét ötvöző „egyengépekre” van szükség. Ilyen lehet egy vékony ügyfél, vagy egy internet kávézó gépparkja.

A cégnek amúgy van egy másik igen érdekes terméke, a Lycoris PDA-ra fejlesztett változata. Ezt sajnos nem tudtam jobban szemügyre venni, mivel kizárólag kereskedelmi úton szerezhető be, ráadásul nekem Palmom van, a rendszer Pocket Pc változata pedig csak a Sharp Zaurus-szal és Compaq Ipaq -al kompatibilis. Ugyanakkor öröndetes, hogy a Lycoris egyáltalán szerepel ezen az egyelőre nem túl széles piacon. Az egyetlen Palm kézigépekre szánt Linux kiadás még gyerekcipőben jár. Eleve csak régi géptípusokat támogat, ami pedig a felszereltségét illeti, programjainak többsége félkész, vagy majdnem teljesen kezdeti stádiumban lévő szoftver.

A Lycoris tehát megmarad érdekességnek. Igazán reális, és figyelemre méltó fejlesztésnek egyedül a PDA-s változat ígérkezik. Ezzel valóban öregbítheti ez a cég a Linux nevet.

Dancsok „strog” Zoltán